

Ideeën en plannen totstandkoming Ledenraad NBV

Procesbeschrijving en stand van zaken

Het was al jaren de wens van vele leden van de NBV waaronder het HB om HB en de leden dichter bij elkaar te brengen. De enige manier was om de organisatie van onze vereniging eens onder de loep te nemen. Eerdere pogingen om een herziening van het beleid van de NBV in te voeren struikelden of over de impact die dergelijke veranderingen teweeg brachten of juist over het bovenstaande punt.

Probleemstelling

Een frequent gehoorde zinspreuk is dat de ALV het hoogste orgaan van de vereniging is, maar dit uitgangspunt is verouderd. De NBV heeft dit echter, net als zoveel organisaties, ook in haar statuten opgenomen. Maar sinds het Aurora arrest van 19 februari 1960 wordt aangenomen dat de ALV en het bestuur beide gelijkwaardige lichamen van een rechtspersoon zijn, die beide hun eigen bevoegdheid hebben. Het bestuur is belast met het dagelijks beleid van de vereniging (en dit is dan ook voorbehouden aan het bestuur), de ALV is enkel belast met besluiten aangaande het voortbestaan en de organisatie van de vereniging, zoals: statutenwijzigingen; benoemen en ontslag van bestuur; wijzigen en aannemen van huishoudelijke reglementen; toetreding en royement van leden; en; goedkeuring van begrotingen en eindafrekeningen. Hoewel we al op een dergelijke manier werken is dit op geen enkele manier geborgd in de vereniging.

Een tweede obstakel is dat we bedrijfskundig een zogenaamde drietrapslancering hebben naar het HB. Eerst is er het HB, vervolgens de groepsbesturen (het cluster van een aantal afdelingen die geografisch bij elkaar liggen) en de afdelingsbesturen en hun leden. Deze groepen zijn voor de algemeen bestuurders een belangrijke bron van informatie. Echter organisatorisch heeft deze vergadering van groepen en HB gezag noch invloed. Artikel 13 van de statuten beschrijft dat de groepen de taken en bevoegdheden hebben die daaraan door deze statuten, door de reglementen van de vereniging of door besluiten van de algemene ledenvergadering uitdrukkelijk worden toegekend. In artikel 22 worden deze beschreven en vooral in deze is §2 van belang waarin feitelijk staat dat er alleen een wederzijdse informatieplicht bestaat.

Als we als vereniging daadkrachtiger op willen treden, proactiever willen ageren op ontwikkelingen en communicatielijnen willen verkorten is die eerdergenoemde omslag naar een ledenraad (met bijbehorend recht en verplichting) onvermijdelijk.

Ad-hoc commissie ledenraad

Er verandermanagement nodig is om van een topdown organisatie te groeien naar:

- (1) Een bottom-up organisatie
- (2) Het implementeren van een proactieve ledenraad
- (3) Naar een toekomstgerichte, faciliterende verenigingsstructuur

De implementatie en gewenning aan de verandering gaat geleidelijk en zal een paar jaar vergen. Op 7 februari 2015 is al de aftrap gedaan om de omvorming voor te bereiden in de vorm van een ledenadvies. Hiervoor is de “ad hoc commissie ledenraad” in het leven geroepen welke bestaat uit een zestal voor- en tegenstanders, experts op het gebied van verandermanagement en ledenraden,

- Wim Backx – voorzitter (voorzitter groep de Baronie)
- Leo van der Heijden
- Adrie Hottinga
- Timen Schut
- Lex Van Rootselaar (extern adviseur bestuursadviesburo Stiver)
- Henk Zomerdijk (namens het HB)
- Vincent Sterring (namens het HB)

Het is de uitdrukkelijke wens dat het HB deze commissie niet leidt noch haar stempel drukt op dit proces.

Weerstand

De commissie houdt rekening met een weerstanden ten aanzien van de veranderingen en probeert daarop zo adequaat mogelijk in te spelen. Waar denken we aan?

Eenzijds hebben we namelijk te maken ingeslepen gewoonten. We zijn nu eenmaal gewend dat de dingen gaan zoals ze gaan. Maar die vanzelfsprekendheid is niet geheel ongevaarlijk en zelfs een deel van het probleem. Het HB zou in het geval van een ledenraad niet meer optreden als opdrachtgever maar maakt plaats voor geëngageerde leden en medewerkers. Het is dan de vraag of de huidige bestuurders (in alle lagen) met hun huidige kennis, kunde en vaardigheden in staat zijn een andere manier hun werk te leveren. Anderzijds zullen er leden zijn die zich afvragen of dit nu allemaal wel nodig is. Die vraag komt vaak voort uit de onderliggende vraag of verandering altijd leidt tot verbetering van het functioneren van de vereniging. Door het goed beargumenteerd te reageren op deze gevoelens doormiddel van het juist voorlichten van onze leden, het vergroten van de participatie en het komen tot een eenduidig onderhandelingsresultaat met de leden.

Hoe nu verder?

Het plannen van tactische en operationele plannen alleen is niet voldoende om nieuw beleid van de grond te krijgen. We proberen door het geven van informatie de participatiegraad bij de leden te vergroten, en zoals hiervoor al aangegeven problemen en weerstanden eenduidig te beantwoorden en concrete invulling te geven aan de plannen. Daarnaast is het bieden van transparantie ten aanzien van de strategische situatie-analyse en de ontwikkeling van het beleid en de geleidelijke implementatie daarvan de sleutel tot het succes naar een slagvaardige en moderne organisatie.

Er volgt een conceptplan over de zienswijze hoe deze ledenraad moet gaan functioneren, waarin onder andere:

- over hoeveel deelnemers er in de ledenraad zitten
- hoe bijvoorbeeld deze leden gekozen worden, bijvoorbeeld uit de groepen of per stemming, of beiden?
- wat zijn de concrete bevoegdheden en hoe ziet een eventueel vetorecht eruit binnen de vereniging?

Besluitvormende stappen:

- (1) Presentatie in de ALV van april 2015.
- (2) Bij instemming zal in een buitengewone ALV in het najaar van 2015 een eerste concrete stap gezet worden in de richting van een plattere, daadkrachtige organisatie met een ledenraad. In deze bijzondere zitting zal het meerjarenbeleidsplan en de ledenraad in stemming worden gebracht. Indien men met het plan instemt dan gaan we verder met nadere uitwerking van de plannen.
- (3) Vervolgens ligt het in de lijn der verwachting dat bij de voorjaars ALV van 2016 de huidige ALV-vorm ontbonden wordt en krijgen de groepen de "formele" opdracht kandidaten voor een ledenraad te kiezen uit hun gelederen.

Vincent Sterring Schouten van Almkerk (lid Hoofdbestuur NBV)

Maart 2015